

PÁLCAI *Napló*

Tornyospálca önkormányzatának közéleti és kulturális lapja * 2007. augusztus

Lovasbemutató, lovasnapi pályaavató Tornyospálcán

A I. Tisza-menti Lovas Sportkör közreműködésével 2007. június 17-én került megrendezésre 12 fogattal, 12 lovassal a Lovasnapi bemutató, mely egyben pályaavató ünnepség is volt.

A résztvevő lovasok a Mándok Tiszakönyök Haditorna lovasai voltak. A lovasbemutatót délelőtt 10.00 órakor Lukácsi Attila polgármester nyitotta meg. Ezt követte a tornyospálcai „Mazsorették” bemutatója. A délelőtti „C” kategóriás főhajtók akadályhajtó versenyét és a segédhajtók akadályhajtó versenyét Berta István, az Északkelet-Magyarország Fogathajtó Régió szakosztályának elnöke vezette. A bírói testület feladatát Sirola Józsefné és Rusznákné Barati Ágnes tornyospálcai lakosok végezték. Ebédre 350 adag babgulyás készült.

A délután lovasbemutatóval kezdődött, ennek keretében vadászhajtás, ügyességi játékok (székfoglaló verseny) szórakoztatta a közönséget. A gyerekekre gondolva arcfestés, nyúl-, malac-, kecskefogó verseny volt, a győztes díjként a megfogott állatot kapta meg.

Az eredményhirdetésre délután került sor.

A verseny győztesei:

Főhajtó kategóriában :

- I. helyezett: Pólyán Gábor, Tornyospálca
- II. helyezett: Bánai Sándor, Ilk
- III. helyezett: Varga Sándor, Gemzse
- IV. helyezett: Sirola István, Tornyospálca

Segédhajtó kategóriában:

- I. helyezett: Bánai Norbert, Ilk
- II. helyezett: Iski Lilla, Tornyospálca
- III. helyezett: Iski György, Vajdácska
- IV. helyezett: Ifj. Bánai Sándor, Ilk

Összesen 48 kupa, és díjszalag került kiosztásra, a versenyben résztvevők mindegyike kapott díjat. Eredményhirdetés után tombolasorsolás következett. A sorsolás első díja 70.000.-Ft értékben választási csikó volt, melyet a szervezők ajánlottak fel. Második díj 40.000.-Ft. értékű számítógép, melyet a PC-PÁLCA Internet és számítógépezet ajánlott fel.

Ezenkívül 38 értékes ajándékot soroltak még ki. A rendezvényt legnagyobb összegben (100.000.-Ft-ban) a helyi Önkormányzat támogatta. A lovasnap sikeres lebonyolítását Pólyán Gábor az I. Tiszamenti Lovas Sportkör elnöke, Sirola István, Borsi Sándor, Géczi András, Kiss Anita és Polgár Bertalanné a sportkör tagjai szervezték.

Ezúton szeretnénk megköszönni odaadó, fáradtságos munkájukat, hogy rendezvényünkkel felejthetetlen élményt nyújtottak Tornyospálca lakosságának és a résztvevő vendégeknek egyaránt.

T. Jné

H a n g o l ó

Reméljük, sokak várákozásának megfelelően kopogtatunk újra a tornyospálcai lakosság ajtaján időszaki, közéleti és kulturális lapunkkal.

Hagyományápoló, már ismert rovatok mellett ezen kiadványunkkal megpróbálunk más vizekre is evezni. Sokakat érintő témákat és többeket megszólaltató riportokat, portrékat viszünk Önök elé, illetve egy "Gyermekpalánta" című rovatot is újtára indítunk, amelyben fiatal, írással ismerkedő gyermekeink kapnak helyet a bemutatkozáshoz. Célunk, hogy érdeklődésre számotartó témákat vessünk fel és elgondolkodtassunk.

Továbbá célunk, hogy a Pálcai Napló ténylegesen a "pálci" emberekről - embereknél szólnon, hogy Önök tájékozódhassanak az Önkormányzat munkájáról, találkozhassanak ismerősökkel, köztisztviselőknek örvendő személyekkel, változatos témákkal. Természetesen a lap a teljesség igénye nélkül jött létre, hiszen csupán töredékét mutathatja be az önkormányzati működés lépéseinek, az intézményekben történő eseményeknek, a településben zajló mindennapi életünknek.

Mégis reméljük, hogy megelégedésükre lehetünk, s ki-kitalál olyan írást, amellyel a Tisztelt Olvasó érdeklődésére számíthatunk!

G. T. Zs.

Kedves Pálciak!

Bár egy képviselő-testületnek, egy polgármesternek törvény szerint négyévente kell számot adnia az elvégzett munkáról, én mégis úgy gondolom az általam ígért "nyitott önkormányzatisághoz" szorosan hozzátartozik az is, hogy az itt élő polgárokat folyamatosan tájékoztassam a közben elvégzett munkáról, s az idej tervekről.

Mint azt néhány mértékadó forrásból már hónapok óta lehet tudni, és a saját pénztárcánkon érzékelni az ország helyzete mind költségvetési szempontból, mind pedig társadalmi-erkölcsi szempontból katasztrofális. Sajnos az önkormányzatok sem tudják magukat kivonni az országban zajló káros folyamatok alól, bármennyire is igyekeznek vezetőik mindent megtenni, hogy enyhítsék a polgáraikra zúduló terheket. Sőt a kormány szándéka szerint, olyan tudatos folyamatok indultak el, melyek a kitelepülések önkormányzatainak teljes anyagi ellehetetlenüléséhez, elsorvasztásához vezetnek, sajnos már rövidtávon is. Ezért polgármesterként fontosnak tartom néhány körülmény tisztázását, az önkormányzatunk lehetőségeit csorbító tény bemutatását. Az önkormányzat - teljes hitelkeretét kihasználva - folyamatosan 23 millió forintot hitelt görget maga előtt, s így is egyes számlákat csak több hónap késéssel tudunk kifizetni. Tavaszra sikerült elérni, hogy kifizetéseinket határidőn belül tudtuk tartani és hiteleinket 2-3 millió forinttal csökkentettük. De folyamatosan merültek fel olyan nem várt kötelezettségek, helyzetek, melyek a kialakított pénzügyi biztonságot veszélyeztették, s több milliós kifizetéssel jártak.

A fentiekkel azért kell tisztában lenni, mert fejleszteni abból tudunk, amit a működési költségeken meg tudunk spórolni. Sajnos a médiában hangzatosan beígért pályázatok is akadva indulnak, vagy el sem indították azokat, legtöbbjüknel egy éves késéssel lehet számolni.

A nehéz, sokszor kilátástalanak tűnő helyzet ellenére körültekintő, pontos költségvetési tervezéssel és annak szigorú, következetes megvalósításával önkormányzatunknak sikerült néhány fontos területen fejleszteni, a fejlesztésekhez szükséges forrásokat, hol önerőből, hol pedig pályázati forrásból megteremteni. Az utóbbi időben kiírt pályázatok közül szinte mindegyiken indult az önkormányzat, a reményeinkhez, a várakozásokhoz képest is jó eredménnyel. A pontosság kedvéért el kell azonban mondanom, hogy több olyan pályázatunk van, amely nyert csak éppen azért nem kapunk pénzt, mert a pályázati alapból elfogyott a forrás, ezt jelenti a forráshiányra hivatkozással elutasítva, vagy a forráshiány miatt tartaléklísta helyezésre utalás. Sajnos ezekkel a - jelenlegi kormány által bevezetett - kifejezésekkel mind többet találkozunk a pályázó önkormányzatok.

A létünk fenntartása, a költségvetési egyensúly megtartása érdekében sajnos szomorú lépésekre is el kellett szánnunk magunkat. Bizonyára többen értesültek arról, hogy az iskolában és az óvodában létszámcsoökkentést hajtottunk végre az önkormányzat fizetőképességének fenntartása érdekében, de mindezt igyekeztünk az oktatás színvonalának megtartására figyelemmel, az érintettekkel humánus módon eljárva megtenni.

Pályázat	eredmény
Újfalusi út belterületi szakaszának felújítása	Nyertes pályázat
Könyvtár berendezési tárgyainak korszerűbbre cserélésére	Nyertes pályázat
Új, 16 települést érintő település- és térszerkezeti terv kidolgozására	Nyertes pályázat
Faluház nagytermének felújítására, színpadépítés	Nincs döntés
Óvodai fektetők cseréje	Nincs döntés
Iskola régi szárnyának felújítása	Forráshiány miatt tartaléklísta került pályázat
Polgármesteri hivatal épületének felújítása	Forráshiány miatt tartaléklísta került pályázat
Mándoki utcán járdaépítése, illetve felújítása	Forráshiány miatt tartaléklísta került pályázat
Humánforrás fejlesztési közös pályázat (HEFOP 2.2.2)	Forráshiány miatt elutasított
Humánforrás fejlesztési közös pályázat (HEFOP 2.2.1)	Forráshiány miatt elutasított
Ipari feltároló út építése a Kossuth utca és az alaphegyi átrakó között	Jelenleg készülő pályázat
Akadálymentesítés a polgármesteri hivatalban	Jelenleg készülő pályázat
600 adagos konyha és étkező építése	Pályázati kiírásra várunk
Szélessávú internet és kábeltelevíziós infrastruktúra kiépítése	Pályázati kiírásra várunk
Szennyvízhálózat és szennyvíztisztító kiépítése	Pályázati kiírásra várunk, feltételeitől függ a pályázat benyújtása

Szintén gazdasági okokból döntöttünk a szociális alapellátás kistérségi megszervezésében, mely egyrészt csökkentette kiadásainkat, másrészt új szolgáltatások bevezetését tette lehetővé. Ennek köszönhetően teljes munkaidős gyermekjóléti szolgálatunk van, s megoldást találtunk a családsegítő szolgálat működésére is.

Meggyőződésem, hogy az információ hiánya okozza legtöbb esetben a félreértéseket, információ hiány miatt lehet alul, vagy esetleg túlértékelni helyzeteket, folyamatokat. Így fordulhat elő, hogy egy-két elejtett szó, vagy tudatos zavart keltő megjegyzés alapján értékeljük vezetőink munkáját is, sokszor félreértve szándékait. Pedig higgyék el már rövidtávon is kifizetődőbb megnézni a sokszor mindent meghatározó körülményeket, a negatív folyamatok kiküszöbölésére irányuló erőfeszítéseket és csak azt követően mondani ítéletet.

Remélem, értékeli erőfeszítéseimet, nem értik félre szándékaimat, melyek arra irányulnak, hogy időről-időre betekintést engedjek az önkormányzat munkájába, segítve az önk tájékozódását e sokrétű, sokszor bonyolult folyamatok között, partnereként kezelve minden pálici polgárt. Hiszen minden polgármestert, képviselőt azért "tart" a falu, hogy legjobb tudása szerint dolgozzon a köz érdekében, de nem árt erről néha fellebbenteni a fátylat, mert mit ér elvégzett munka, ha homályban marad, vagy ha hozzá nem értők, vagy rosszindulatúak szavaiból ismerhetjük azt meg.

Szeretném, ha az itt élő emberek tisztában lennének helyzetünkkel, lehetőségeinkkel s a várható jövőnkkel. Kérem azokat, akiket érdekel szeretett községünk, s ezen keresztül saját sorsa is, ne üljön fel mindenféle pletykának, hanem kérdezzen bátran. Nem az ismeretek hiánya szégyen, hanem az ha nem törekszünk az ismeretek megszerzésére! A polgármesteri iroda ajtaja, nem csak a fogadóórán, hanem mindig nyitva áll mindeki előtt, bátran kérdezzenek!

Tisztelettel: **Lukácsi Attila polgármester**

A KENYÉRÜNKRŐL

Széchenyi István gróf élettörténete egyik érdekes és tanulságos mozzanata volt az egyik aratás befejezése. A "legnagyobb magyarnak" nevezett férfiú gyermek volt még, amikor az aratók vidám csoportja megjelent a kastély lépcsőjénél. Szüleivel együtt a lépcsőn állva fogadták az aratókat, akik egy nagy búzakoszorúval köszöntötték a grófi családot. Amikor a legöregebb aratómunkás átadta a koszorút, az öreg gróf intett a fiának és ezt mondta: "Csókoldj kezemnek, fiam!" Nem tudni, mi játszódhatott le a fiatal grófban, de megtette, megcsókolta a munkától kérges kezét. Személyében minden kenyéret termelő és teremtő kezét. Ebben a jelenetben a munka, az életért való fáradozás nyert megbecsülést.

Száz évvel később ugyanezt tette egy nagy magyar költő, Juhász Gyula, aki az életet teremtő munkát az "élet anyjának" nevezte.

Az egészséges életfolytatásban a kenyér megbecsülését ez a lelkiület adja, amelyben a kenyér és a munka, a becsületes fáradozás, a testvéri együttérzés összetartoznak. Ahol ez az érzés "kenyérharc" viaskodásává fajul, ott a legtöbb is kevés és a bővülködés sem szerez megelégedettséget és boldogságot.

Széchenyi gróf, Juhász Gyula, és eleink közül hála Istennek sokan tudták még valamit: a kenyér áldás és ajándék. Ha megdolgoztunk is érte, mégis a Gondviselő ajándéka. Ha valakinek tudni kell ezt, az a magyar falvak népe, hogy a kenyéret a gyárban sütik ugyan, de a mezőn terem, kitéve ezer veszélynek, melytől mi nem tudjuk megvédeni. Mit tehetünk az idej korai fagy és vészes aszály ellen?

Ezért az egyháztag nemcsak dolgozik, de imádkozik is a kenyérért. Katolikusok és görög katolikusok a búzaszenteléskor, reformátusok az újkényéri urvacsoraosztással emlékeztetnek arra, hogy emberé a munka, de Istené az áldás.

Ilyen emlékeztetőnek szántam ezt a kis írást is. Fogadják szeretettel.

Id. Dr. Fekete Károly
ny. teológiai professzor

Önkormányzati hírek

2007. január 15-től 2007. július 31-ig tizenegy esetben ülésezett a Képviselő-testület, melyen többek között:

- elfogadta az önkormányzat gazdasági programját valamint a Képviselő-testület 2007. évi üléstervét, megalkotta az önkormányzat 2007. évi költségvetéséről szóló rendeletét, és elfogadta az önkormányzat és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatát,
- felülvizsgálta a Cigány Kisebbségi Önkormányzat Képviselő-testületével kötött együttműködési megállapodást, és jóváhagyta az önállóan gazdálkodó Polgármesteri Hivatal valamint a részben önállóan gazdálkodó Általános Művelődési Központ közötti együttműködési megállapodást,
- beszámoltatta a Tornyospálca Községért Közalapítványt a 2005. január 1-jétől 2006. szeptember 30-ig tartó működéséről, döntött az alapítvány Kuratóriuma személyi összetételéről,
- intézményfenntartói társulást kötött Anarcs és Gyulaháza községekkel, valamint Kisvárdai várossal a szociális

alapellátásokra, gyermekjóléti szolgáltatásokra,

- egyetértett kistérség lehatárolás megváltoztatásának Záhony és 13 település általi kezdeményezésével, de továbbra is a kisvárdai kistérség tagja kíván maradni
- döntött közös térszerkezeti terv elkészítéséhez szükséges saját erő biztosításáról,
- több ízben nem tudott dönteni az alpolgármester megválasztása tárgyában,
- döntött a Mezőladány és térsége szennyvízberuházás megvalósításáról,
- értékelte a 2006. évi gazdálkodást, elfogadta a zárszámadási rendeletét,
- pályázatok benyújtásáról döntött az Újfalusi út belterületi szakaszának felújítására, a Mándoki utcában járda építésére, az ÁMK "Szabolcs vezér" Általános Iskola, valamint a Polgármesteri Hivatal felújítására, közoktatási informatikai fejlesztésre, óvodai eszközbeszerzésre, közművelődési tárgyi feltételek biztosítására, az Alaphegy felé vezető Ipari út megépítésére,
- beszámolót hallgatott meg a gyer-

mekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról, a védőnői szolgálat működéséről, a Tornyospálcai Önkéntes Tűzoltó Egyesület munkájáról,

- döntött helyi kitüntető cím alapításáról, valamint kitüntetések adományozásáról,
- döntött az önkormányzat és intézményei fűtési és világítási rekonstrukciójáról,
- csökkentette az óvodai csoportok, általános iskolai osztályok és napközi csoportok számát és ebből adódóan pedagógus közalkalmazotti álláshe-lyeket szüntetett meg,
- döntött a Pálcai napló időszakos folyóirat kiadásáról, a lap alapításáról,
- jóváhagyta a Polgármesteri Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatát,
- felülvizsgálta az önkormányzat minőségirányítási programját,
- vizsgálta a szeszfőzde működésének hatékonyságát.

Tornyospálca, 2007. augusztus 10.

Kovács Miklósné
jegyző

Ezüst- és aranykalászos gazdaképzés Tornyospálcán

Az EU már a 2007. évre is előírta az állattartó gazdáknak, hogy tehéntartás, juhtenyésztés után támogatási igénybejelentést csak azoktól fogad el, akik legalább ezüstkalászos tanfolyammal rendelkeznek.

A továbbiakban fiatalgazdák támogatására csak azok nyújthatnak be pályázatot, akik aranykalászos gazdátanfolyammal rendelkeznek.

A Rétközi Szakiskola és Népfiókola, Gonda János gazdabolt-vezető szervezésével 2006. november 2-án 30 fővel Aranykalászos gazdátanfolyamot indított községünkben. Az 500 órás tanfolyam elvégzését követően 2007. április

18-án mind a 30 fő sikeres vizsgát tett.

További igény merült fel a gazdák részéről újabb ezüstkalászos tanfolyam beindítására, melyet 2007. február 2-án indítottunk 70 fővel, melyből 2007. június 13-14-én 69 fő sikeres vizsgát tett. Időközben egy jelentkező kimaradt.

A tanfolyam elvégzésének költségét az Európai Unió finanszírozta, a hallgatónak csak a vizsgadíjat kellett megfizetnie.

Községünkben a 2007. évben összesen 99 fő szerzett mezőgazdasági képesítést.

Gonda János

A szeszfőzde sorsa

A Képviselő-testület döntésének értelmében az önkormányzati tulajdonú gyümölcs-szesz-főzde üzemeltetését az önkormányzat nem tudja felvállalni, ugyanakkor biztosítani kívánja a továbbiakban is a lakosság pálinkafőzési lehetőségét. A Képviselő-testület terve szerint a főzde továbbra is önkormányzati tulajdon maradna, de az üzemeltetést - bérleti szerződés alapján - külső vállalkozó végezné. A részletes pályázati kiírás a napokban lesz közzétéve. Reményeink szerint a változtatás a költségmegtakarításon túl a szolgáltatás és a környezet minőségének javulásában lesz tetten érhető a lakosság számára.

L.A

A Tornyospálca SE felhívása

A településünkön 2005 őszén, - sokéves kényszerű és szomorú szünet után - újra megalakult a Tornyospálcai Labdarúgó Egyesület. A tavalyi szezont szép eredménnyel zártuk: ötödik helyen végeztünk, nagymúltú csapatokat hátunk mögé szorítva. Az elmúlt szezonban sok biztatást kaptunk, sokan szurkoltak nekünk, s úgy hisszük, nem okoztunk csalódást. Szeretnénk, ha a labdarúgást szerető pálciaiak ott lennének mellettünk, s mi jó játékkal háláljuk meg a biztatást. Sajnos a legnagyobb gondunk egy tökeerős szponzor megtalálása.

Sportkörtől Elnökségünk a bevételi lehetőségeket megvizsgálva az alábbi kéréssel fordul Önhöz:

LEGYEN ÖN IS A PÁLCAI FUTTBALLCSAPAT SZPONZORA!

Természetesen nem sok százezer forint kell a beszélgetéshez, elég 10.000 Ft. Ennyibe kerül az a szépen kivitelezett plakát kártya, amelynek megvásárlásával Ön a csapatunk egyik szponzora lehet. Összesen 100 darabot készítettünk, jó reménységben, hogy lesz száz ember, aki áldoz 10.000 Ft-ot Tornyospálca labdarúgásáért.

Tisztelettel kérjük, hogy vegyen pártoló kártyát, s legyen Ön is a szponzorunk!

A kártyák megvásárolhatók a Sportkörtől Elnökségnél.

Köszönettel: a Vezetőség

A Napsugár Táncegyüttes életéből

Anyák napját hagyományosan május első vasárnapján ünnepeljük, de az idén a Napsugár Táncegyüttes tagjai rendhagyó módon egy héttel korábban emlékeztek a jeles ünnepre. A tagok meghívták édesanyjukat, nagymamájukat, keresztanyjukat és a nyugdíjas klub tagjait a Faluház falai közé.

Színes összeállítást készítettek Móré Gáborné irányításával, szerepet kapott a vers, zene, az ének és természetesen a tánc. Több mint egy órással később kedveskedtek a meghívottaknak. Megható volt a sok kedvesség, ami a lányok szívéből fakadt, szem nem maradt szárazon, amikor szavalták a gyönyörű anyák napi verseket és énekeltek az "Ugy szeretném meghálálni" című dalt. Azután minden meghívott édesanya egy szál virágot és egy gyönyörű verset kapott ajándékba. A meglepetések sora még nem ért véget ezzel. A Napsugaras lányok terített asztallal várták a szívüknek legkedvesebbeket, az édesanyákat.

A nyár is mozgalmasan telik a táncos lábú lányoknak, minden kedden próbálnak, és eleget tesznek a meghívásoknak is. Július 27-én Beregsurányban "Határmenti fesztiválon" adták elő színes repertoárjukat, mellyel nagy sikert arattak. Majd azt követően Kárpátaljára Mezőkaszonyba Falunapra kaptak meghívást,

azután Tiszaszentmártonban Kukoricafesztiválon, Jékén Falunapon, Dombrádon Szüreti fesztiválon vesznek részt.

Reméljük, hogy ősszel is arathatnak a sikerekből a lányok.

M. Gné

Faluházi életképek

A Faluház falai között Móré Gáborné művelődésszervező igyekszik az aktuális ünnepkörökhöz kötődő foglalkozásokat szervezni a gyerekek részére. Az idén februárban a **farsangi mulatságokról**, népszokásokról és a farsangi fánk eredetéről beszélgettek a gyerekekkel. Majd Gere Istvánné közreműködésével csörögéfánkot készítettek a lurkók nagy-nagy öröme. Március 15-e alkalmából **ünnepi vetélkedőt** szervezett Móré Gáborné a fiatalok részére. Örömmel tapasztalhattuk, hogy a fiatalok nagyon tájékozottak az 1848-as eseményekről. A versenyző csapatok összetétele heterogén volt, általános iskolástól a gimnazista korosztályig képviseltették magukat. A vetélkedő során egymást váltották a játékos ill. a gondolkodtató feladatok. Az eredmény hirdetésénél minden csapat győztesnek érezhette magát, mert Herczku Györgyné cukrász felajánlása révén mindenki részesült a fődíjból. A résztvevők nemzetiszínű kokárdákat kaptak.

Áprilisban a **húsvéti szokások** következtek a sorban ill. a naptárban. A tanulók megismerkedhettek a húsvéti jelképekkel, szokásokkal, és beszélgettek a húsvéti szen-

telésről, hogy milyen ételek kerülnek a kosárba. Majd sor került a hímes tojás festésre is, amit hagyományos módon hagymahéjban, harisnyában készítettek.

Májusban **rendhagyó osztályfőnöki óra** keretében szerveztünk vetélkedőt az 5.a és b osztályoknak Tornospálcáról és térségünkről. Váltották egymást a játékos és fejtörést okozó feladatok. Nagyon jó hangulatban telt mindkét vetélkedő.

Júniusban kezdetét vette a **"Nyári szünidő-dő"** a gyerekek részére Móré Gáborné vezetésével. Minden szerdán gyermekfoglalkozások kerülnek megtartásra, ahol az apróságok megcsillanthatják kez ügyességüket, kreativitásukat. Készült már rézdrótból életfa, fakanálból állatfigura, gipszből falikép, kitűző, hűtőmágnes, nyaklánc, üvegre szalvéta-technikával ceruzatartó, váza stb. De még hátra van a nyár folyamán a szalonnasütés és a kerékpártúra. Csütörtökönként vetítés várja a csöppségeket. Az idén nagy-nagy érdeklődés kíséri a foglalkozásokat.

M. Gné

A Tornyospálca Községért Közalapítvány tevékenységéről

A Tornyospálca Községért Közalapítvány immár nyolcadik éve azon munkálkodik, hogy segítse a kis közösségek fejlődését, elősegítse a kulturális élet kiszélesedését, támogassa az iskolai oktató-nevelő munka színvonalának emelését, védje környezeti értékeinket annak érdekében, hogy Tornyospálca az itt élők számára szép és élhető település legyen.

Ezen célok érdekében az alapítvány 2007 első félévében több területen is segítő, támogató munkát fejtett ki. Az általános iskolai ballagás alkalmával a kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végző ballagó diákokat 5000 forintos könyvvásárlási utalvánnyal jutalmazta. Jutalomban részesült: Agárdi Péter, Danku Zsuzsanna, Orosz Ákos, Malmos Szabina, Varró Tamás, Orosz Gábor, Csura Eszter, Koleszár Szilvia, Huszti Edit, Móré László.

Az alapítvány ösztöndíjpályázatot hirdetett meg "Tornyospálca Tanulmányi Ösztöndíjasa" címmel, melynek célja azon tornyospálcai diákok szociális jellegű támogatása, akik közép- vagy felsőoktatási intézményekbe járnak és tanulmányi eredményeik kiemelkedőek. A pályázat beadási határideje 2007. augusztus 1-jén lezárult. A beérkezett pályamunkák értékelését követően, az eredményhirdetésre 2007. augusztus 25-én kerül sor. Az ösztöndíjak folyósítása a nyertesek részére szeptember hónaptól kezdődik meg.

Az alapítvány anyagilag is támogatta a Tisza-menti Lovassport Kör által szervezett II. Tornyospálcai Lovasnap

megrendezését, mely nemcsak településünkön, hanem a környező községekből és városokból is sok látogatót vonzott.

A közalapítvány hozzájárult az iskolai Borostyán mazsorettcsoport csillebérci táborozásához, megköszönve ezzel a csoport több éves lelkes és kiemelkedő munkáját.

A Tornyospálca Községért Közalapítvány célul tűzte ki, hogy elősegítse egy agrármeteorológiai növényvédelmi előrejelző állomás Tornyospálcára telepítését, melynek elsősorban a község almatermelő gazdái vennék hasznát. Ezen cél érdekében 2007. április 25 -én előadást rendeztek, melynek során az érdeklődők megismerkedhettek a meteorológiai állomás létesítésének technikai feltételeivel, és betekintheztek a már több helyen működő rendszer eddigi tapasztalataiba. Az alapítvány vizsgálja az állomás létesítésének finanszírozhatóságát, melyben számít a rendszer szolgáltatásait majdan igénybevevő gazdákra is.

A közalapítvány az év végéig több kulturális - elsősorban iskolai - program megrendezésének támogatását tervezi. Működteti a tanulmányi ösztöndíjat, és törekszik a meteorológiai állomás mielőbbi létrehozására. Az alapítvány középtávú célja, hogy a megyei szilárdhulladék-hasznosítási program részeként elősegítse településünkön a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségét.

Balogh József
kuratóriumi elnök

Fagykár kör -(kór) - kép

Településünk számtalan gazdáját sújtotta az idei év természeti katasztrófája: a fagykár. A mára már országosan is elismert, akár 90-100%-osra is becsülhető termés kiesés a gazdálkodók tevékenységének működöképtelenné válását fenyegető közelségbe hozta. Szabolcsban mintegy 13600 családra vonatkozatható a katasztrófa. A tavaszi megmértetést még fokozta a rettenetes aszály. Az önhibájukon kívül kilátástalan helyzetbe került családok megélhetése veszélyeztetetté vált. A falu közvéleménye egyben megegyezik: óriási csapás ez az itt élőkre nézve. Ki-ki másként éli meg az adott helyzetet.

Az azonban biztos, hogy olyan témája lett a településnek, amely összehoz embereket a közös veszteség által. Talán türelmesebbek és odafigyelőbbek leszünk a tragédia révén, és belátjuk, hogy vannak felettünk álló természeti erők, amelyek nagyobb hatalommal bírnak, mint az emberi elme hadakozása.

Körképünkhöz információszerezési szándékkal többekkel folytattam beszélgetést. Személyes tapasztalataik alapján a természeti csapás több évre történő kihatásának valószínűségéről győződhettem meg.

Megtudhattam, hogy az első lépésben érkező károkhozást még ki lehetett volna védeni bizonyos mértékig a füstöléses módszerrel, ám ezzel a lehetőséggel alig éltek a gazdák körzetünkben.

Kiderült a beszélgetésekből, hogy mínusz 5 fokig kb. 30-40 %- át sikerült megvédeni a virágoknak. De a többszöri - 6 fok alatti hőmérsékletnél már nem volt számottevő jelentősége a védekezésnek. Az ezt követő második fagyási hullám pedig már menthetetlen-

né tette a helyzetet. Kérdésemre, hogy tapasztalható-e a fákban károsodás, többen elmondták, hogy az idared hajtásai rendkívül fogékonyak lettek a fertőzésekre, és a rügyek is apróbbak és fejletlenebbek, mint más években. Természetesen ennek következményével a következő évben kell számolni majd.

Pólyán József azon reményeiről beszélt, amelyek az április 23-ai első hullám után életben voltak. Még az előző évi almatermés eladásával foglalatkoskodott, ezért nem végzett fagykivédő beavatkozásokat. Sávos fagyásban reménykedve 20-30%-os termés megmaradásban bízott. Úgy gondolta, talán nullszaldóval zárhatja az évet. A május 2-i fagy azonban a helyenként -7 és -9 fokot is elérve már kevés reményt hagyott. Sokakat meglepett, hogy az alma a fagy után növekedésnek indult. Azonban a figyelmes szemlélő hamar tapasztalhatta, hogy a félbe vágott almák mindegyike elhalásnak indult. Gondos gazda módjára a tápanyag bejuttatást természetesen folytatta, de láthatóvá vált, hogy ezt a tápanyagot a hajtásvégekre a növény nem tudja kiszállítani. Ezáltal fokozott lett a lisztharmatveszély. Az atka és a molyrajzás nagy mértékű jelenléte is szükségessé teszi a kezelések számának megtartását. Elmondása szerint azoknak, akik egyáltalán reménykedhetnek termésben, az alma tárolhatóságának gondjával is szembe kell nézniük. A zárt kerti növényei közül a csonthéjasok jobban átvészelték a csapást, a hajtásnövekedésük is jobbnak tűnik. Az elmúlt év jégverése a gyümöl-

csőseben 45%-os pusztítást végzett, amit az idei fagykár felül tudott ugyan múlni, de nem tette feledhetővé. S hogy a csapást újabb kövesse, arra ő sem számított, most mégis szembesülnie kell az aszály okozta szántóföldi kultúrák nagyfokú terméshozam csökkenésével. Véleménye szerint a kár érzékelhető, de igazán csak a jövő évben fogják felmérni a gazdák a következményeket. Meglepő, hogy mindezek után mégis visszatérő szlogenje volt a beszélgetés során: "A remény hal meg utoljára."

Az érintettekkel történő beszélgetések során érdekes volt tapasztalni, hogy az egyéni, személyes tragédiákon túl senki nem feledkezett meg a társadalmi méretűnek számító, közös összefogást igénylő szemlélet fontosságának megemlékezéséről.

Molnár István, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Növény és Talajvédelmi Igazgatóság körzeti növényvédelmi felügyelőjének tevékenységében is jelentős többletmunkát jelentett a fagykár. Feladatkörének nagy részét a szakhatóság munkája teszi ki. Földhasználók és termelők növényvédelmi kötelezettségeit, engedélyköteles termékek forgalmazását ellenőrzi, a szaporító anyagok termelésének előírás-szerű betartását felügyeli ill. napi rendszerességgel a körzetben export-import vizsgálatokat végez. A nyári hónapokban júniustól a parlagfű mentesítési akcióban vesz részt, de a friss zöldség-gyümölcsök minőségvizsgálata is hatáskörébe tartozik. Az MVH által koordinált ellenőrzések terén külső szakértőként vesz részt, pl. az Agrár-Környezetgazdálkodási célprogramokban résztvevő termelők ellenőrzésében. A fagykárrel kapcsolatban, a felügyelete alá tartozó 23 településben szerzett tapasztalata alapján elmondta, hogy a gazdák megfigyeléseiből, illetve a saját "felderítéséből" megállapítható volt, hogy ebben a körzetben néhol -9C° körüli értékeket is mértek. A külterületi gyümölcsösökben 100%-os mértékű fagykár is keletkezett, míg a zártabb házi kertekben 60%-os termés kieséssel kell számolni. Mivel a szállítóanyagok sérültek, a nedvkeringés megállt, a virág hervadt állapotot mutatott a fagy következtében, ebben az élettani állapotban kb. 2-3 hétre is szükség volt,

hogy a növény magához térjen. Különösen körtésekben volt szembevetendő ez a körkép. Mikroelem bevitellel/lombtrágyázással/ vagy egyéb speciális készítménnyel lehetett serkenteni a szöveti regenerálódást, de ami a legmeghatározóbb a jövő évi termésrel kapcsolatban, csupán 2 és fél hónap maradt a rügydifferenciálódásra. A fagy okozta károsodást tovább fokozta az aszály és az ezekkel párhuzamosan megjelenő károsítók megjelenése az élettanilag legyengült növényeknél. A károsodás sajnos kihát a következő évre is, sőt az intenzív kultúrákban még kipusztulástól is lehet tartani. A Növény- és Talajvédelmi Igazgatóság ügyfélszolgálati rendjével próbál a gazdák segítségére lenni, s heti két alkalommal tanácsokkal szolgál a károsítók elleni szakszerű védekezésben /hétfő és csütörtök délelőtt 8-10 óráig a kisvárdai Körzeti Földhivatalnál. / Továbbá a helyi faluújságokon rendszerint frissítik az éppen aktuális károsítók elleni védekezési módokat. Megemlítette a www.ontsz.hu honlapot is, amelyen további információkhoz juthat a termelő. Molnár István beszámolt arról, hogy információi szerint az első körben /a fagyok előtt/ 370 fő kötött kárenyhítési hatósági szerződést. Második körben a létszám 6500 főre duzzadt.

Kérdésekre, hogy a fagy milyen mértékben érintette a szántóföldi kultúrákat, elmondta:

- Elsősorban a virágzó repcét érintette,

ahol is az első "becők" sérültek. A kalászosokat hasonlóképpen sújtotta a fagy. A termésátlag csökkenés átlag 30%-ra tehető. Mindezen túl az aszály a kalászosnál 30-40%-os mértékűnek tekinthető. A kukoricánál azonban a légköri és a talajaszály együttes hatása sokkal jelentősebb kárt okozott. A napraforgó a legkisebb mértékű sérülést szenvedte el. A burgonya esetében sokan az újra vetéssel próbálták kompenzálni a várható termés csökkenést.

Szakmai tapasztalatainak birtokában arról faggattam, hogy milyen célokot szeretne megvalósítani a jövőben.

- Arra törekszem, hogy az integrált növénytermesztés/gyümölcs ill. szántóföldi vonatkozásban/térhódítását elősegíthessem munkámmal. Alapvető kíváncságnak kell lenni a gazdálkodásban részt vevőknek, hogy a növényi termék útja a termelőtől a fogyasztóig végig követhető legyen. Az ételbiztonságra való törekvés igénye alakuljon ki a fogyasztóban, és a termelőben egyaránt.

Döntő fontosságú, hogy az ételmezés egészségügyi várakozási időt betartva kerüljön forgalomba a növényi termék, mindenki fogadja el önmagára nézve kötelező érvényűnek, hogy nemcsak saját magunk, hanem mások iránt is felelősséggel tartozunk.

G.T.Zs.

Gyereksarok

CSILLEBÉRC 2007.

Június 2-3-án a Községi Önkormányzat és a Tornyospálca Községért Közalapítvány anyagi támogatásával felejtett két napot töltöttünk a csillebérci "Úttörő táborban" a már hagyományos Gyermeknapon.

Minden Rólunk szól: játék, vidámság, egész napos sztár kavalkád!

A színpadon egymást váltották az együttesek, akik ezúttal ingyen koncertet adtak csakis nekünk, gyerekeknek.

Másnap rövid városnézést tettünk Budapesten, megcsodálhattuk a törvénykezés helyét, a páratlan építészeti értékű Parlamentet, ahová már hetekkel előtte "bejelentkeztünk". Volt, aki életében először jutott el a fővárosba.

Vizek zenéje - Kollonay Koncert

"A víz egyetlen cseppjében a tenger minden fénye,
A létnek éltető vére és ünnepe.
Színeire bontja a nap ragyogását,
Mint az isteni fény ige-és szeretet-sugarát a lélek..."

Teltházban koncertet tartott a Faluház Színháztermében 2007. március 9-én Kollonay Zoltán zongoraművész. Kellemes kikapcsolódást, varázslatos élményt nyújtott a Vizek zenéje című produkció, melyet a művész szintetizátoron, fényeffektekkel kísérve adott elő. A zenedarab a művész saját szerzeménye, melyben a zene könnyedségén és a fényjátékon keresztül bemutatja a "harmatcsepp" útját a "boldogság tengeréig". A különleges zenei hangzásvilág, a látványtechnikai elemek, és a sokszínű, szuggesztív előadásmód maradandó élményt nyújtott a közönség számára.

Hárfás Szilvia

Természetesen útba ejtettük a Pólus Centert egy-egy "vásárfia" erejéig és ki-ki kedvére válogatott a menük közül.

Hazáig énekeltünk, mókáztunk, felidéztek a két nap eseményeit, élményeit.

A mobilok közben folyamatosan "izzottak": "Mikor érkeztek?"

Szerencsére mindenkit épségben, egészségben visszakaptak szülei, akik hálásan köszönték meg Áncsán Lászlóné diákönkormányzatot segítő tanárnőnek és férjének, hogy áldoztak szabadidejükből ezúttal "röpke" 48 órát, természetesen csakis nekünk.

Kovács Dominika
5. b.

Fekete György:

Jó

De jó lett nekem,
hogy mikor akartalak,
leomlottak a falak
és engedél lennem,
vállamra fontad
két kalász-karod
és mondtad;
- ha akarod...

/Fekete György **Befelé tágasabb**
című kötetéből/

Egyházi hírek

A REFORMÁTUS EGYHÁZ ÉLETÉBŐL

Nagy lehetőség és egyúttal óriási felelősség elmondani, "írásba" adni az életünket: merre jártunk és mit tettünk, mi volt az örömünk és mily sok bánat ért bennünket. A szigorú tényeken túl - a hírek szerkesztőjéből - most itt hadd szólaljon meg a lelki ember is, a lelkipásztori hang. A közösséget építeni kell, akár egy apró tettel is, néhány bátorító szóval, mert ha elmulasztjuk, akkor óhatatlanul, nagyon gyorsan tűnnek fel a pusztulás árnyai. Talán ez a cél vezérelt, - egy aprócska jelt tenni-, mikor 2006 adventjén egy óriási fenyőt állítottunk a templomunk és gyülekezeti házunk közötti terre: legyen egy közös fenyőfánk, amely alá lélekben mindenki megállhatott.

Örömmel vettük, mikor gyülekezetünk életéről az Európa Rádió egy egyórás műsort készített, s január végén Miskolctól Záhonyig sokan hallhattak a pálcái reformátusok szorgalmáról, múltunkról és terveinkről.

A tavaszunk és kora nyarunk egy munkáról szól: a temetőnkéről. Hálával és őszinte köszönettel tartozom azoknak a reformátusoknak, akik adományt adtak a temető rendbe tételére. Félttem, s tán mindannyiunk nevében írhatom: féltünk e hatalmas munkától. Másfél hektár a temetőnk, s egymást érték a több évtizedes szeméthegek, az akácok óriási csonkjai szinte behálózták a teljes területét. Legyek itt jó református: legyen az Istené a dicsőség az elvégzett munkaért. Sok millió forint értékű munkát ajánlottak fel egyháztagjaink: traktorok és gépek heftenek át dolgoztak, hogy rend legyen az ősök nyugvóhelyén, s egyszerű, mégis nekem oly szép deszkapalánk kerítés és míves kapu készülhetett. A temető rendbe tétele a hívek másfél millió forint adományából és felajánlott munkájuk által teljes mértékben sikerült. A kapun Krisztus monogram jelzi, hogy van gazdája a temetőnek, s fenn hirdeti a jel: az élet Krisztus kezében van, Ő a kezdet és Ő a vég. Hála tölti meg szívem, mikor végignézek a bokrok és régi dombok fájó öleléséből kiszabadult sírokon, s látjuk, hogy újulnak a sírok, a kapun belépő ember rendet talál, s a nyíló, színes virágok messze hirdetik: új élet van a temetőben.

Június első hétvégéjén tartottuk gyülekezeti emléknapiunkat. Egy reggel megyei lapunk hozta, vitte a hírt rólunk: "A két "akarat" - a temetőtakarítás és kerítésépítés, valamint a Fekete család sírkőállítás - egy közös hálaadásra növekszik a Tornyospálcai Református Egyházban 2007 június 2-án és 3-án." Emlékezés és hálaadás töltötte meg e két nap sokunk szívét. Szombaton délután az új gyülekezeti házunk nagytermében nyílt meg Fekete György professzor emerítus belsőépítész akadémikus életmű kiállításának egy kisebb része, majd egy órán át a templomban bátorító délutánon hallgattuk Sunyovszky Sylvia Jászai Mari díjas színművész, kultúratanácsos és a Fekete György közös előadó műsorát. Szólt hozzánk próza és vers, felelevenedett a régi gyerekkor, s mindmáig őrzöm azt a felkavaró érzést, mikor a gyönyörű vers utolsó néhány sorát hallottam: "ám először KILENCET ütött figyelmeztetésül egy parányi, csengő lélekharang, majd a

TIZEDIK kongásra rémült sikolyként szakadt ki belőlem: szeretlek! Most TIZEN-EGY óra van és várom a megváltó ÉJFELT." A bátorító délután után estbe hajlón hosszan beszélgettünk az élet kis és nagy dolgairól, - terített asztal mellett - ami sajnos e rohanó világban már - már nagy hírnek számít.

Vasárnap délelőtt megtelt a templomunk, 300-an ültek le a padokba, hogy meghallgassák először Dr. Fekete Károly, nyugalmazott teológiai professzor igehirdetését. Szinte mindenki egy közös emlékekkel jött: nála konfirmáltam, Ő adott össze, Ő temette el édesapám... Az Ige hirdetése után következett az Onkormányzati Kitiüntetések átadása: Dr. Fekete Károly nyugalmazott teológiai professzor a településünkön végzett hűséges szolgálataért Tornyospálca Községért kitüntető díjat kapott. Fekete György részére ez ünnepi istentiszteleten adta át Lukácsi Attila polgármester úr Tornyospálca díszpolgára címet kiemelkedő kulturális munkájáért. A templomi istentisztelet után közösen mentünk ki a temetőnkbe, ahol felavattuk Fekete Károly (1900 - 1957) új sírkövét. Az egykori lelkészünk nekrológiát unokája, ifj. Dr. Fekete Károly teológiai professzor mondta el, a márvány síremléket pedig Virágh Sándor sárospataki lelkész áldotta meg. A presbitériumunk fejet hajtva egykori pásztorra emléke előtt hittel zengte az ének bizonyágát: "Egyedüli reményem, ó Isten csak te vagy, Jövel és nézz meg engem, magamra ó ne hagyj." Az ünnepség után a Fekete család, az Onkormányzat Képviselő Testülete és a Presbitérium közös ebéddel zárta az emléknapi. Legyen Istené a dicsőség e gazdagon megáldott emléknapi!

E nyarunk sem telhetett el hittanos tábor nélkül. Idén 54-en voltunk Tivadaron, a Ház az élő vízhez ifjúsági üdülőben. Sikerült mindenkit egészségben hazahoznom, s bízom benne, hogy ez 5 nap sok szép emléke sokáig megmarad gyermekeink emlékezetében.

S végül legyen itt is hír: idén nyáron sok esküvőnk volt/ lesz, s településünk egyházi életében most tartottunk ökumenikus esküvőt a görög és római katolikus templomban. Tudom, hogy az ökumené épít, s mint már e beszámolóim elején írtam, nagyon fontos a közösség építése. Mert ha az egyház épül - értsük ezt lelkileg is - ha az egyházak tudnak és akarnak közösen összefogni, akkor jó úton vagyunk: így épülhet szeretett falunk, Tornyospálca olyan otthonná, ahol jó élni, amelyről Te is valld a költővel: "a nagy világon e kívül nincsen számodra hely; Aldjon, vagy verjen sors keze: itt éljed, halnod kell."

Szántó József
református lelkész

A GÖRÖG KATOLIKUS EGYHÁZ ÉLETÉBŐL

Egyházközségünkben 2007. június 24-én, 21 elsőáldozó részesülhetett szentségekben. Templomunk védőszentjének, a Szűzanya oltalmába ajánljuk őket, hogy őrizze meg őket lelki tisztaságban és lelki békében.

Fél évszázados kerítésünk felújítása sikeresen befejeződött. Köszönjük a hívek, valamint a falubeliek adományait, mellyel

megszépülhetett őseink keze nyoma.

A következő beruházás a templom padlózati burkolása lesz, ami augusztus 21-én kezdődik és tart két héten át. Szeptember 30-ára, templomunk búcsújára elkészül.

Az adományozóknak köszönjük felajánlásait és hogy elmondhassák a zsoltárossal: "Szeretem Uram a te házad ékeségét és a te dicsőségéd lakhelyét."- templomunk búcsújára mindenkit szeretettel várunk. A szentliturgia délelőtt 11.00-kor kezdődik.

A szeptemberi tanévkezdéshez sok erőt és kitartást kívánunk a falu pedagógusainak, diákjainak, az iskolakezdő első osztályosoknak és nem utolsósorban ifjú óvodásainknak is!

A MÁRIAPÓCSI BÚCSÚK RENDJE

Szeptember 22-23.

A határon túli egyházközségek búcsúja

Október 7.

Az Istenszülő oltalmának búcsúja
(Az Európai Mária Háló napja)

November 11.

Szent Mihály főangyal búcsúja
(A Bazilika búcsúja)

November 25.

Az Istenszülő templomba vezetésének búcsúja
(Az egyházközségi képviselőtestületek búcsúja)

Sivadó János
görög katolikus esperes

A RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ ÉLETÉBŐL

Egy kis statisztika a pálcái római katolikus egyház életéből.

2007-ben eddig 4 gyermeket kereszteltünk meg.

Elsőáldozás május 20-án volt, amikor 9 gyermek elsőáldozott:

Varga Evelin, Szakszon Dóra, Rebenku Anett, Barnai Károly, Rozinka Ákos, Szilágyi Dávid, Fabu Tamás, Kovács Miklós, Galambos Tamás

Mezőladányban május 27-én bérmálkozott:

Molnár Stefánia, Rozinka Gergő, Csomós Ferenc, Csomós Judit, Kovács Norbert, Kovács Tamás, Kovács Viktor, Balogh Péter, Gere Valéria

Házasságkötés: június 30-án Horváth László Fábán /mezőladányi ref. nőtlen ifjú/ és Tóth Liliána /toryospálcai római

katolikus hajdon/ kötötte össze életét ökumenikus szertartás keretében.

Toldi Norbert a szegedi szemináriumban kezdi meg szeptembertől felkészülését a papi hivatásra.

Molnár József
római katolikus plébános

Augusztusi ünnepek a római katolikus egyházban

Augusztus hónap egyházunk hagyománya szerint a hazánkért való imádságra irányítja figyelmünket, hiszen három olyan ünnepünk van ebben a hónapban, amely sajátos módon kötődik nemzetünkhöz. Augusztus 13-án Boldog IX. Ince pápát ünnepeljük, aki közbenjár, hogy Buda felszabadulhasson.

Augusztus 15-én Nagyboldogasszony ünnepe van. Az 1038. augusztus 15-én elhunyt Szent István királyunk halála előtt a mennybe felvett Boldogasszony oltalmába ajánlotta országunkat.

20-án pedig I. apostoli királyunkra, Szent Istvánra emlékezik Krisztus Jézus magyarföldi nyája. Ő volt az, aki nemzetünket elvezette a kereszténységre. Sajnos útmutatásait sokan semmibe veszik.

Nekünk mai keresztény katolikus

embereknek nagyon fontos feladatunk, hogy magyar hazánkért imádkozzunk. Országunk helyzetét látva - főleg az erkölcsi romlás és hanyatlás tekintetében - megérezzük mennyire rá vagyunk utalva Isten irgalmára.

"Szép Nagyasszony, sírj te is velünk, könyeiddel mentsd meg nemzetünk!"
Szent István király, Árpádházi Szent Erzsébet és Isten szolgája Mindszenty József bíboros - Könyörögjétek érettünk.

Toldi Norbert

Poncsák József Isten szolgálatában

A templomba járó görög és római hívek már 30 éve tapasztalhatják, hogy Poncsák József egyedi virágdíszrel látja el nagyobb egyházi ünnepekkor a kapukat, ajtókat és padokat. Mindezeket túl házasságkötésekkor koszorút készít és dekorációval látja el a templomot. Mindezt nagy alázattal és szeretettel teszi. Úgy gondolja, nem csak önmagának szerez örömet, hanem a betérő híveknek, és esküvőkor az ifjú párnak is. Munkájáról így vélekedik:

"Szeretek vele foglalkozni, mert nekem élmény, másoknak pedig emlék. Megérte

mindig elkészíteni, nem sajnáltam a fáradságot, mert tudtam, hogy jó szemmel nézik, hogy eljárak benne."

További munkálkodásához erőt, egészséget és Isten áldását kívánjuk!

G. T. Zs.

Arcképcsarnok /Községünk tisztos korú polgárai/

Ismételten bemutatunk a település lakosai közül néhányat, akik megélt élettapasztalatukkal és tisztos múltképpükkel követendő példának az ifjabb korosztály számára. Azonban joggal teheti az olvasó szóvá, hogy korábbi terveinkkel ellentétben nem csupán a 80-as éveikben járó személyek szerepelnek az arcképcsarnokban. Ez annak tudható be, hogy azon korosztályból már szinte mindenki szerepelt az újságban, vagy időközben elhunyt, esetleg egészségi állapota nem teszi lehetővé, hogy bemutatkozásra vállalkozzon. Voltak olyanok is, akik megélt tragédiájukban bezárkózva nem kívántak beszélgetni. Így ezen kiadványunkban a 70-es éveikben járó "ifjakat" is bemutatjuk, hiszen nem akarunk véget vetni a bevált hagyománynak.

A meglátogatott személyeknek köszönjük, hogy ajtót nyitottak otthonukba, hogy megosztották velünk életük eseményeit és bölcsobbé lehettünk általuk.

"Az a bölcs ember, aki a jelent éppúgy szereti, mint amilyen szívesen fog visszagondolni rá, amikor az már múlttá válik."

Machadó

DEMJÉN LAJOSNÉ, szül. Szikora Ilona

78 éves. 1929. 09. 04-én született Tornyospálczán.

26 éve vesztette el férjét, azóta fiával él. "Nehéz a hosszú özvegység", de vigasztalást nyújt számára szerető, gondoskodó családja, 3 gyermeke, 2 unokája, 1 dédunokája. 10 évig Mezőladányban felvásárló volt férje mellett, később az ÁFESZ-nél dolgozott, mint kisegítő, majd innen ment nyugdíjba. Alapító tagja volt a Nyugdíjas Klubnak. Az itt eltöltött évekre, élményekre, közös fellépésekre, kirándulásokra szeretettel emlékszik vissza.

SIROLA ISTVÁNNÉ, szül. Kődöböcz Mária

77 éves. 1930. 08. 07-én született Tornyospálczán.

58 éve él boldog házasságban. 5 gyermekük, 13 unokájuk, 4 dédunokájuk született. 2 gyermeküket már elvesztették, akiknek halálán a mai napig nem tudják túltenni magukat. Vigasztalást nyújt a népes család, mely szerető gondoskodással veszi őket körül. Szenteste az egész család náluk ünnepel. Mariska néni 15 évig dolgozott a Tsz-ben. Életét a mai napig a szorgos hétköznapiak jellemzik. A házi- és ház körüli munkákon kívül ő készíti a nagycsaládnak a télirevalót. A polcokon már ott sorakoznak a befőttek, savanyúságok. Szabadidejében rongyszőnyegeket sző, melynek mintáját maga találja ki. Minden percét munkával tölti ki, hogy bánatát enyhítse.

ÉSIK BENŐNÉ, szül. Polyán Irén

85 éves. 1922. 08. 27-én született Tornyospálczán.

10 éve özvegyen él. 2 gyermeke, 6 unokája, 10 dédunokája van. A helyi Tsz-ben tsz-tagként dolgozott. Gyermekei gondoskodása, nagy családja megszépítik öreg napjait.

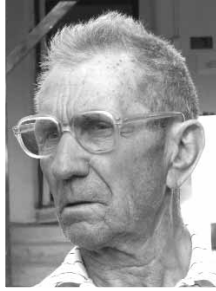
Mindennapjainak öröme, ha megállnak vele beszélgetni. Hálás köszönettel vette érdeklődésünket, láthatóan felvidult a figyelmességétől.

VARGA JÁNOSNÉ szül. Hajbin Anna

79 éves. 1928. 01. 27-én született Tornyospálcán. 15 éve veszítette el férjét, akivel 45 évig éltek boldog házasságban. 3 gyermeke, 8 unokája, 7 dédunokája van. Fiát a közelmúltban veszítette el. Élete munkával, gyermekei, unokái nevelésével telt. Tsz-tag volt, innen ment nyugdíjba. Tornyospálcán élő lányánál lakik, aki nagy odafigyeléssel gondoskodik róla. Jó egészségnek, szellemi frissességnek örvend. Ünnepek alkalmával népes család veszi körül, ami erőt és kitartást ad neki a jövőhöz.

NAGY JÁNOS

78 éves. 1929. 02. 19-én született Tornyospálcán. Tős-gyökeres riccsikai lakosként a László tanyán él feleségével. 58 éve házasok. 3 gyermeke és 5 unokája ugyan távolabb él, de a hétvégeken együtt ülik körül a tanyai otthon asztalát. 27 évet dolgozott a MÁV-nál, 12 éve az erdei iskola gondnokaként teszi magát aktívvá. Szívesen emlékszik vissza a tanyasi életre, a majálisokra és a kultúrcsapatra, melynek aktív tagja volt ő is. Idős korát gyermekeik teszik napsugarassá, meglepetésekkel, pl. csöndes-titokban szervezett aranylakodalommal. A táborlakók vidámságot visznek mindennapjaikba, s ha a gyerekek elmennek, rögtön magányosak lesznek. Életét máshol és másképpen nem tudná elképzelni, hiszen boldog és teljes múlt áll mögötte.

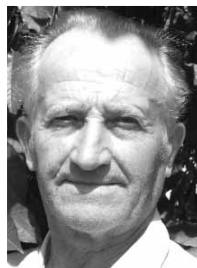
LEGÉNY MÁRTONNÉ, szül.: Kruppa Mária

77 éves. 1929. 10.28-án született Tornyospálcán. 4 leánya van, de vőit is saját gyermekeiként említi. 8 unokával és 2 dédunokával büszkélkedik. Családja jelenti élete legnagyobb boldogságát. A nagy teherbírással rendelkező Mariska néni húsvétra összegyűjti a népes családot és egyébként csöndes otthonába vidám zajongás költözik. Ilyenkor elmeséli övéinek, hogy bár fiatal korában sok volt a munka, mégis jutott idő mindenre. 55 és fél év házasság után 3 éve özvegy. Ezt a fájdalmat nagyon nehéz elfogadnia. Fontosnak tartja hangsúlyozni és a fiataloknak

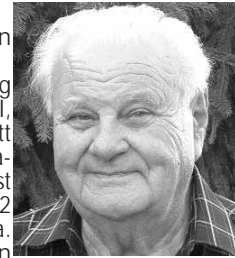
útra valóul átadni, hogy egymás tisztelete és az alkalmazkodás nemes képessége alapja a jó házasságnak.

SZABÓ ISTVÁNNÉ, szül.: Fazekas Julianna

75 éves. 1932. 10. 28-án született Tornyospálcán. 2 gyermeke, 4 unokája és 2 dédunokája van. Fiával és annak családjával él együtt példás szeretetben. 44 év házasság után 13 éve özvegy. 17 évig kisiparosként együtt dolgozott párjával, szinte az egész falut ők öltöztették. Mái szívesen segít szomszédnak, barátoknak, ha megkérik varrattudásának alkalmazására. Jó egészségnek örvend, s ennek köszönhetően a háztartásból, konyhakerti munkákból még aktívan kiveszi a részét. Bár ízületi fájdalmi olykor megtámadják, ezt feledteti a gondoskodó szeretet, amelyben részesítik övéi.

RÉPÁSI JÁNOS

79 éves. 1928. 08.26-án született Tornyospálcán. 54 éve él házasságban társával. 1 gyermeke és 1 unokája, és róla gyermekeként gondoskodó menyje a közelből vigyázza életüket. 33 évig dolgozott a MÁV-nál váltókezelőként. A ház körüli munkákat még aktívan elvégzi. Az erő és az akarat, amely alapvetően jellemzi mindennapjait, segít leküzdeni betegségét. Életét példaként helyezi szerettei elé, hisz a munka és a kitartás szerinte követendő példa. A hosszú élet titkával az akaratot és a békés egymás mellettélést nevezi meg.

ÁNCsÁN LÁSZLÓ

78 éves. 1929. 06. 24-én született Hajdúdorogon. 52 és fél évig élt boldog házasságban Marika néniével, akit 5 és fél évvel ezelőtt veszített el. A magány nagyon nehéz, de vigasztalást nyújt számára családja: fia, 2 unokája és 4 dédunokája. Laci bácsi, vagy ahogy sokan ismerik Áncsán tanár bácsi 1948-ban végzett a kántortanító-képzőben. 1953-ban került Tornyospálcára, ahol a nyugdíjig dolgozott. 43 évet tanított, 25 évig volt igazgató-helyettes. 1986-1998 között a Nyugdíjas Klub vezetője. Életét aktívan, munkával töltötte, mint ahogy teszi azt a mai napig, ha kell családját segítve.

OROSZ GYÖRGY

84 éves. 1923.11.25-én született Ófehértón.

Aktív, munkával telt életét a mérsékletesség jellemezte. A záhonyi sütőiparban volt üzemvezető, de dolgozott a mándoki malomban is. Majd saját malomukban tevékenykedett az államosításig. Jó szellemi frissességnek örvend. Konyhakertjük ápolt, bár szomorúan állapítja meg, hogy az idei fagy az ő termését sem kímélte. Mái saját autójával jut el az ügyeket elintézni, de felméri, hogy figyelme teljességében üljön a volánhoz. Sok fiatal számára példaeértékű lehet a szándék, melyet a másokra való figyelés igénye vezérel.

OROSZ GYÖRGYNÉ, szül.: Cseh Mária

98 éves. 1909. 08.06-án született Tuzséron.

2 gyermeke, 2 unokája és 5 dédunokája van. A Község házában dolgozott a felszabadulásig adóügyi munkakörben, majd az ÁFÉSZ-nél mint pénztáros. Mindennapjaikat egyszerűen és szerényen élik meg. Nagy segítségére van leánya, aki minden héten elvégzi a takarítási, sütési és főzési munkákat. Az unokák meleg szeretettel segítenek, amiben csak tudnak. Marika néni úgy gondolja, hogy "ez a világ már nem a mi világunk". Hangjából a csöndes szelidség és a sors elfogadása sugárzik.

GONDA KÁROLY

80 éves. 1927. június 29-én született.

Károly bácsi életének örökérvényű önmagára vonatkoztatott tanulsága, hogy "az ember társas lény". Számára a legfontosabb közösség a család. Ezen kívül "nagy választék van a palettán, ahova tartozik". Istenhitben élő, s ugyanezen közösség tagjainak társaságát kedveli. Örömeire szolgál, hogy gyermekei és unokái is ezen az úton járnak. Hálás azért, hogy feleségével hamarosan 55. házassági évfordulójukat ünnepelhetik, s hogy ilyen hűséges társal áldotta meg az Isten. Közelmúltban adhatott halálát egyház közösségében azért, hogy 35 éven át szolgálhatta a református gyülekezetet.

Kívánunk minden településünkön élő tisztességes kort megélt lakónak erőt, egészséget és gondoskodó szeretetet!
G.T.ZS.
H.Sz.

**Tornospálca Községi Önkormányzat
Képviselő-testülete 2007-ben a következő
személyeket részesítette kitüntetésben:**

"TORNOSPÁLCÁÉRT"

Dr. Fekete Károly nyugalmazott teológiai professzor

"TORNOSPÁLCA DÍSZPOLGÁRA"

Fekete György professzor emeritus, nyugalmazott kulturális
államtitkár, belsőépítész

"A KÖZ SZOLGÁLATÁÉRT"

- Balogh Józsefné egészségügyi asszisztens
- Gonda Jánosné köztisztviselő
- Oláh Zsigmondné tanár
- Poncsák József sportszervező

**A Képviselő-testület
"Gondozott Virágos Porta"
címmel tüntette ki
az alábbi ingatlanok tulajdonosait:**

Bakó Gyula	Tornospálca, Petőfi út 18.
Csépke Károly	Tornospálca, Jékei út 17.
Dancs János	Tornospálca, Rákóczi út 62.
Danku Ferenc	Tornospálca, Jékei út 60.
Demeter István	Tornospálca, Honvéd út 46.
Eszenyi József	Tornospálca, Honvéd út 39.
Fazekas Mihályné	Tornospálca, Mándoki út 32.
Kaibás Ferenc	Tornospálca, Kossuth út 120.
Karámos Árpád	Tornospálca, Szabadság út 7.
Miku Albert	Tornospálca, Rákóczi út 59.
Miku István	Tornospálca, Szabadság út 47.

Anyakönyvi hírek

Házasságot kötöttek

"A házasság az a műhely, amelyben két ember bölcsességgel, türelemmel és kölcsönös lemondással a közös boldogságon dolgozhatnak. Olyan, mint a jó termőföld: csak azt adja vissza megsokszorozva, amit belé vetnek."

Nagy Endre

Lakatos István - Hamza Tünde	2006.12.23.
Dobos Mihály - Pap Katalin	2007. 05.26.
Horváth László Fábián - Tóth Liliána	2007. 06.30.
Varga Szabolcs - Fehér Gyöngyi	2007.07.21.
Kaibás Roland - Géczy Orsolya	2007.08.04.
Bagi Zoltán - Szücs Orsolya	2007.08.11.

Újszülöttjeink

"Két dolgot adhatunk gyermekeinknek:
gyökereket és szárnyakat."

<i>név</i>	<i>szül. dátum</i>	<i>anyja neve</i>	<i>apja neve</i>
1. Kovács Gabriella	2006.12.23.	Lengyel Mónika	Kovács Gábor
2. Gazsi Alex	2006.12.29.	Tóth Tímea	Gazsi Ernő
3. Fehér Zoltán	2007.01.13.	Hutás Zsuzsanna	Fehér Róbert
4. Baksa Natália	2007.01.14.	Kacsari Ildikó	Baksa Sándor
5. Horváth Gábor	2007.02.06.	Horváth Edit	Lakatos Gábor
6. Medve Bence	2007.02.20.	Bálint Henrietta	Medve Ferenc
7. Orgován Dávid	2007.03.10.	Orgován Gizella	Lakatos József
8. Labanics István	2007.03.22.	Pintér Krisztina	Labanics István
9. Matócsi József	2007.04.02.	Horváth Andrea	Matócsi József
10. Bakó Dominik	2007.04.18.	Szegedi Katalin	Bakó Sándor József
11. Klémensz Barbara	2007.05.12.	Jóni Anita	Klémensz Ervin
12. Boros Zsuzsanna	2007.05.05.	Boros Ilona	n sz.: Csomós Ferencné
13. Lakatos Ildikó Katalin	2007.07.22.	Tuba Ildikó	Lakatos Attila

Akiktől végső búcsút vettünk

"Bármekkora életutat is járjon be az ember,
nem a hossza a meghatározó,
hanem a milyensége."

2006.12.22.	Lengyel András
2007.01.06.	Horváth Imréné sz.: Papp Eszter
2007.01.19.	Eszterhai Miklós
2007.01.31.	Csizmadia György
2007.02.04.	Zih Pál
2007.03.07.	Bálint János
2007.04.03.	Demeter Béláné sz.: Galambos Ilona
2007.04.20.	Balogh Imréné sz.: Baka Julianna
2007.04.27.	Tóth László
2007.05.13.	Danku Józsefné sz.: Legény Mária
2007.05.13.	Kiss Miklósné sz.: Kovács Gizella
2007.05.16.	Vaszi Józsefné sz.: Kaibás Anna
2007.05.20.	Miku Pál
2007.06.16.	Török Gyula
2007.06.18.	Jónás Sándor
2007.07.20.	Varga Richárd

Viharkárok

A május végi vihar, mely a köztemetőn sírköveket rongált meg, kárt okozott a középületeinkben, útjainkban. A ravatalozó megsérült tetőjét - a rongálódás mértéke miatt - lecseréltük. Kijavítottuk a szeszfőzde feltépett tetőhéjazatát. A Honvéd utca megsüllyedt útburkolatát kijavítottuk, a sérült átereszt kicseréltük.

Egy júniusi vihar a Bajcsy-Zsilinszki utcában öt lakóházat rongált meg. Az önkormányzat segítette a károsultaknak a tetőzet, és a tűzfalak helyreállításában.

A vihar okozta károk szakszerű helyreállítása további terhet jelentett az önkormányzat egyébként is hiányos költségvetésére.

L.A.

Közútjaink

A Magyar Közút a kezelésében lévő utat (Jékei, Rákóczi, Kossuth, Vasút utca egy része) elkezdte kátyúzni, illetve az útpadkát lenyesni, mellyel biztosítva lesz a csapadékvíz lefolyása ezen úttestről. Anyagi gondok miatt a munkálatok lassan haladnak, illetve kisebb-nagyobb szünetekkel folytatódnak.

Belterületi utakkal kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy az Ipari útként jegyzett út, mely a Kossuth utcát és az átrakót kötné össze - lakott területet elkerülve - ütemezés szerint 2008-ban épülhetne meg. A pályázati anyag elkészítése jelenleg is folyik a polgármesteri hivatalban. 2008. januárban kiderül, hogy sikeres lesz-e a pályázat, mellyel megvalósíthatóvá válik az út építése, ami hosszú távon - szó szerint is - tehermentesítené a Mándoki utcát, s csökkentené a balesetveszélyt, különösen az iskola közelében. Az Ipari út építése nem csak a közlekedési helyzet és életminőség javulásához járulna hozzá, de az alaphegyi ipari terület gazdasági potenciálját is kiemelné,

javítaná, mely a befektetések révén új munkahelyeket is teremthetne a településünk lakóinak.

A jelenlegi pályázati rendszer a belterületi lakóutak építését nem preferálja, így az építésekre csak saját forrásokkal számolhatunk. A belterületi utak szilárd burkolattal való teljes ellátása - anyagi teherviselőképességünkre tekintettel - csak a munkák ütemezésével oldható meg.

Az elmúlt időszakban önerőből kezdtük a belterületi csapadékvíz elvezetők felújítását, s a fodrászszület mellett - a tulajdonossal megegyezve - egy parkolót alakítottunk ki.

A külterületi utak ideiglenes javítását tudja az önkormányzat elvállalni, egyrészt igyekszünk a csapadékvizek elvezetését megoldani, másrészt a kátyúkat a padkanyesésből származó földdel feltölteni.

L.A.

Nehéz kenyér

Egy település fenntartása, fejlesztése napjainkban olyan feladat elé állítja a települések vezetőit, melyről ciklusuk végéig csak reménykednek, hogy el tudják kerülni. A kormányzati megszorító intézkedések nem csak a lakosságot érintik hátrányosan, hanem az önkormányzatokat is, sőt utóbbiakat még súlyosabban. A közüzemi díjak növekedése, s az egyre bővülő önkormányzati feladatok folyamatosan növelik a kiadásokat, egyre nehezedő terhet jelent a szegényedő lakosság szociális ellátásának a terhe is. A kiadások növekedését a bevételek nem tudják követni, sőt több esetben bevételcsökkenésre kell számítani. A települések államtól származó járandóságainak számítási módja részben megváltozott, mely számunkra természetesen kisebb bevételt jelent. Legszenvedélyesebb csökkenés az óvodai és iskolai finanszírozásban történt, melynek köszönhetően a képviselőtestületnek négy pedagógushely megszüntetéséről kellett döntenie. Bajaink többségét azonban nem

szabad külső okokban látni, nézzünk szét saját házunk táján is.

Az elmúlt tíz hónap a dolgok számbavételével, a hibák kijavításával, s az alapozással telt el. Ez az időszak lehet, hogy nem hozott látványos változást, de hosszú távon segíti a település versenyképességét, növeli jövőbeli döntéseink eredményességét, az elvégzett munka hatékonyságát. Ezek meggyőződésem szerint feltétlenül szükségesek Tornyospálca jövője szempontjából. Természetes módon a változás sikere mellett sérelmekkel is együtt jár. A falu érdekeit szem előtt tartva meg kell szüntetni egyes személyek kiváltságait, akik mindent elkövetnek ennek megakadályozásában, vagy ha az nem sikerül, jogtalan sérelmeiket igyekeznek a pálcái nyilvánosság elé tárni, nem kímélve meg Önöket a személyemnek szóló támadásoktól sem. Ez a folyamat erkölcsileg nem, de logikailag talán elfogadható tőlük.

Megérteni viszont nem tudom azokat,

akik Tornyospálca fejlődését személyes sérelemként élik meg, s a jobbítót szándékosan akadályozzák, vagy arról valótlan dolgokat állítanak. Kezdetben viselkedésük felháborított, de aztán rá kellett jönnöm, hogy minél több hazugságot zúdítanak rám, minél többen és minél nagyobb lendülettel próbálnak akadályozni, annál határozottabban kell a településünk érdekében szólnom, dolgoznom. Tudom, hogy a helyes úton járunk.

Szerencsére nem csak hátráltató érdekekkel van dolgom, hanem településünkért aggódó, segítőkész pálcái polgárokkal is, akik egyre többen vannak, és akik hite, bizalma, a felém áradó szeretete erőt ad e vészterhes időkben is, hiszen együtt építjük a jövőt: egy élhetőbb, szebb Tornyospálcát mindannyiunk örömére.

Lukácsi Attila polgármester

Zeneiskolai tábor

Iskolánk tanulói első alkalommal vehettek részt a Muzsika Zeneiskola által szervezett zenei táborban, melynek helye a László tanyán lévő régi iskola épülete. 25 zenét szerető diák töltött el itt egy hetet. A tábor ingyenes volt, az ebédet a napköziből kaptuk, a reggeliről és a vacsoráról a kísérő tanárok gondoskodtak: Fedur Klára, Molnárné Bacskai Ilona és Putnoki Zsolt.

Nagy izgalommal és jó időt remélve vártuk az indulás napját. A jó idő helyett túlságosan jó idő volt, hiszen ebben a július 16-21-ig tartó időszakban voltak az év legmelegebb napjai. Kánikula volt, amelyet még az erdő árnyas fái sem igazán tudtak enyhíteni.

Igazi erdei programot csak a délelőtti és az esti órákban lehetett tartani. Ekkor a közelben lévő két tanyára sétáltunk el. Egyik délután Agárdi Sándor igazgató úr tartott számunkra diavetítéssel egybekötött előadást a természet csodáiról, majd a növények felismerését a természetben is

gyakoroltuk. Különösen nagy élményt jelentett az állati lábnyomról való gipszlenyomat készítése.

Esténként " bátorság-próbát " tartottunk, ugyanis 10 óra után, a sötétben indultunk egy kis erdei sétára. Napközben pihentünk, beszélgettünk, illetve a tábor második napján szerzett pancsoló medence adta örömeiket élveztük. Volt pocsolás, locsolás, visongás.

Amikor a tűző nap kissé lejjebb ment, szalonnasütés és bográcsolás volt a program. Köszönjük a szomszédban lakó János bácsinak a segítőkészségét, Legény Sándor ebédszállítónknak a kenyérszerzéshez nyújtott segítségét és Pötyi bácsinak az utolsó estén kapott finom özpörköltet.

Köszönjük a zeneiskola igazgatójának, Kiss Lászlónak a tábor, hogy ezzel színesebb lehetett 25 gyerek vakációja.

M.B.I.

Szemünk Fénye

Egy kedvezményes lízingkonstrukcióval a település valamennyi közintézményében (iskola, óvodák, egészségház, polgármesteri hivatal) világításkorszerűsítést hajtottuk végre, ami a világítótestek teljes cseréjével jár. Ezek az új világítótestek nem csak energiatakarékosak, de általuk már biztosíthatjuk a szükséges megvilágítást az óvodásoknak, iskolásoknak.

L.A.

Az egészségügyi reform helyi tapasztalatairól

Beszélgetés dr. Kovács Józseffel

Mindenki számára ismeretes a tény, hogy 2007. február 15-ével új egészségügyi reformokat vezettek be. Közel fél év tapasztalatairól és az azóta leggyakrabban felvetődő problémás kérdésekről faggatom Dr. Kovács József háziorvost, a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centruma Családorvosi Tanszékének oktató háziorvosát, városi háziorvos szakfőorvost.

G.T.Zs.: Doktor úr, milyennek találja a médiából a lakosság felé áradó információhalmazt és annak értelmezhetőségét?

Dr.K.J.: Sajnos az a tapasztalatom, hogy gyakran félinformációk és téves ismeretek jutnak el az információhordozó eszközökön keresztül az emberekhez. Ezeknek korrigálása alapvetően szükségszerű és elengedhetetlen. Itt van rögtön a vizitdíj kérdése. A vizitdíj-mentességre jogosultak között gyakori a félreértés, és úgy gondolják, hogy számukra minden kezelés ingyenes. Ez nem így van. Nézzünk egy példát. Ha egy cukorbetegségben szenvedő személy a cukorbetegségével összefüggő vizsgálat kapcsán keresi fel orvosát, az abban az esetben ingyenesnek minősül. Lásd vércukorvizsgálat, inzulin felíratás, beutaló kontroll vizsgálatra stb. Azonban egyéb felmerülő betegsége kapcsán, mint pl. magas vérnyomás, megfázásos megbetegedés stb., a kezelés nem ingyenes.

G.T.Zs.: Történtek-e változások a beutalások rendjében?

Dr.K.J.: A beutalás rendjében nem történt változás a

reform beindulásával. Továbbra is csak a területileg illetékes betegellátást veheti igénybe a beteg beutaló nélkül. Területen kívüli betegellátást csak a háziorvos beutalójával lehet igénybe venni. Viszont fontos tudni, hogy előzőleg az ellátó intézménnyel a betegnek időpontot kell egyeztetnie.

G.T.Zs.: Gyakran hallani a gyógyszer felíratás rendjével kapcsolatban is felmerülő kérdéseket. Az Ön tapasztalata szerint melyek a legsarkalatosabb félreértések a betegek körében?

Dr.K.J.: Sajnos a médiából az a téves információ jut el a lakossághoz, hogy a háziorvos a legolcsóbb gyógyszert írhatja fel, s ezért ezt is teszi. Valóban igaz, hogy a háziorvosnak választási lehetősége van. De ez nem egy gyógyszerre korlátozódik, hanem gyógyszercsoporton belüli választásra, amely 15-féle gyógyszert is jelenthet adott esetben. Az olcsónak minősített gyógyszer esetében valójában nem a gyógyszer olcsó, hanem a támogatottsága nagyobb. A hatékonysága azonban ugyanolyan, vagy gyakran még jobb is, mint a korábban megszokott készítményé. Amennyiben a beteget ezek az érvek mégsem győzik meg, akkor az általa választott gyógyszert teljes áron írhatja fel a háziorvos.

G.T.Zs.: Doktor úr, élnek-e az érintettek az orvos-beteg időpont egyeztetési lehetőségükkel?

Dr.K.J.: Alig néhányan. Pedig az előzetes gyógyszer felíratási igény bejelentésével rengeteg várakozási időt spórolhatnának meg.

G.T.Zs.: Kisgyerekes és várandós anyukák kérdezik: megoldottá válik-e a rendszeres védőnői felügyelet a falu azon részében, ahol eddig heti két nap volt védőnői szolgálat?

Dr.K.J.: A védőnői állást október 1-től tartós helyettesítéssel látjuk el, reméljük az érintettek meglegedésére.

Bármilyen változás is lépjen életbe az egészségügyben, a háziorvosi ellátás minőségében, folyamatosságában és gördülékenységében ezután sem kell kételkednünk. S bár az egészségügyi reform kapcsán felmerülő többlet adminisztrációs munka a várakozás időtartamának növekedését eredményezheti, a doktor úr munkáját segítő asszisztencia továbbra is empátiával, türelemmel és mindenkor segítőkészen áll a betegek rendelkezésére, amit ezúton is köszönünk.

"Egyetértés" Nyugdíjasklub

A nyugdíjasklub tagjai a tőlük megszokott állandósággal tartják a foglalkozásaikat. Egészséges életmódról hallgatnak előadásokat, főzési tanácsokat kapnak szakemberektől. Részt vesznek a régiókban működő klubok baráti találkozóin, mint pl. Tiszaszentmártonban, Kisvárdán, Nyírbogdányban. 30 éves jubileumi ünnepségen Záhonyban és szintén jubileumi ünnepségen Eperjeskén, ahol az 5 éves évfordulót ünnepelték a házigazdák. Fényeslitzén Európa - napon vettek részt. Kisvárdán a Várszínház és Művészetek Házában már tizedik alkalommal rendezték meg az Amatőr Művészek Kulturális seregszemléjét, ahol a tornyospálcai nyugdíjasklub tagjai minden évben képviseltetik magukat. Zsidó körtáncossal és néptáncosokkal léptek a világot jelentő deszkára. Pipoly Lászlóné egy csodálatos verset adott elő a tőle megszokott előadásmódban.

Júliusban a klubvezető megszervezte a hagyományos nyári autóbussz-kirándulásukat már 20. alkalommal. Az első állomás Sárospatak volt, Szent Erzsébet szülővárosa. A várbán "Árpád-házi Szent Erzsébet tiszteletére" emlékkiállítás volt. A következő megállóhely Miskolc volt, ahol a Búza-téri görög katolikus templomot csodálhatták meg. Itt található Közép-Európa legnagyobb impozáns ikonosztáza.

Nem lehetett kihagyni Lillafüred látványosságait sem, az ott töltött egy óra kellemes kikapcsolódást és sok gyönyörű élményt jelentett. A festői környezetben megcsodálták a Hámori-tó szépségét, a vízesést és a Palotaszállót. Azután a hegyi szerpentin Szilvásvárad

felé vette az irányt a csapat. Majd kisvasúttal utazott tovább a társaság a kellemes hűvös adó fák árnyékában. Volt sok látnivaló, mint pl. a pisztrángos tavak. A Szalajkavölgyben szalonnasütésre került sor. A kiránduláson részt vettek a Napsugár Táncegyüttes, a Jékei nyugdíjas klub tagjai és tornyospálcai nyugdíjasok is, akik még nem tagjai a klubnak.

Jövőre is terveznek kirándulást, egy olyan vidékre utaznak majd, ahol még nem jártak a klubtagok.

M.Gné

Könyvtári foglalkozások

Irodalmi Teaház

Az ÁMK Könyvtár meghívottjaként Bakajsa András irodalmár Szabolcs-Szatmár-Bereg megye irodalmi értékei a XX. században címmel tartott előadást február 15-én a Faluház Vadásztermében.

A nagyszámú irodalomkedvelő közönség olyan írók, költők életével, munkásságával, verseivel ismerkedett meg, akik nem, vagy kevésbé ismertek voltak számunkra. Ilyen volt többek között a dógei származású Ólbey Irén, vagy az anarcsi Czóbel Minka is.

Mindazokról, akik nemzeti kultúránk gyökereit jelentik, s akik ismerete sajnálatos módon háttérbe szorult jelen világunkban.

A sötétnek csúfolt Szabolcs és az elsötétülő magyar sors egyik kitartható és nemes fényeskedéssel lobogó fáklalángja Bakajsa András. Hite örökös szolgálat az emberi jövő ígézetében.

"E nyugalmas táj tehet róla, nekem vers szokik szívembe, ha szaladós útjaimon szembejön a Tisza, az Erdő- és Szamosshát"- vallja.

Tanár úr időt, fáradtságot nem kímélve tartotta előadását, kedvet adva az irodalom, a költészet megszerettetéséhez.

Sokan eljöttek egykori tanítványai közül. Az előadás végén meghitt, baráti beszélgetés alakult ki tanár és tanítványai közt.

Kicsi kégyó királyfi - Kóka Rozália mesemondó előadása

Kóka Rozália a "Népművészet mestere" mesemondó előadására került sor 2007. április 20-án "Kicsi Kégyó királyfi" címmel. Ezen a szép tavaszi délutánon nagyszámú közönség gyűlt össze, hogy a szabadidejéből másfél órát a mesének, a mese-

mondónak szenteljen. Meglepetésként Szakszon Bence óvodás kápráztatta el a jelenlévőket előadásával, majd Orgoványi Balázné könyvtáros bemutatta az ismert mesemondót.

Az előadó életpályája 1973-ban indult. Eddigi élete során mesélt óvodákban, iskolákban, könyvtárakban, aranyozott színháztermek deszkáin, börtönökben, vonatokon, még vásárokon is. Mesélt vidám és boldog embereknek, árváknak és elhagyatottaknak, nyomorult és megalázott vendégmunkásoknak, árvától és háborútól elűzötteknek, idegen országokba szakadtaknak, kicsiknek és nagyoknak.

"A mesék mindenkinek adnak valamit: örömet, vigaszt, reményt, szabadságot. Mint lelki hamuban sült pogácsák segítettek élni, segítettek a nehézséget legyőzni, kinek-kinek élethelyzete szerint. Segítettek nekem is" - vallja Kóka Rozália mesemondó.

Remélem, hogy közönségünk az előadás

varázsával, "egy kis hamuban sült pogácsával" térhetett haza.

Anyák napi rendezvénysorozat a könyvtárban

Május első vasárnapját megelőzően több alkalommal készülhettek anyák napjára a gyerekek. A 3. és 4. osztályos tanulók felváltva érkeztek a könyvtárba, hogy ismerkedjenek az "anyák napja" történetével, más népek anyák napi szokásaival.

Utána nyelvi és puzzle-játékok megoldására került sor. Anyák napi versekben kellett a hiányzó magánhangzókat pótolniuk, illetve híres festők anyát és gyermekét ábrázoló szétvágtott képeit kellett összerakniuk.

A gyerekek csoportokba osztva oldották meg a feladatokat.

Az elsős tanulók krepp-papírból virágot készítettek Édesanyjuknak, akinek annyi sokat köszönhetnek.

O.Bné

Portré - 43 év a köz szolgálatában

Gonda Jánosné, mindenki Erzsike nénije, a Községi Polgármesteri Hivatal dolgozója - s egyszersmind lelke -, 43 évi munkaviszony, s a helyi közigazgatásban végzett 40 éves "szolgálattevés" után megérdemelt nyugdíjas éveinek eltöltését kezdte meg ez év nyarán.

Szolgálattevés? Nem téves a meghatározás. Egy olyan személyről van szó, aki munkáját mindig a legnagyobb elhivatottsággal, alázattal, szakértelemmel és odaadással végezte, olyan munkaerőről, aki kapcsolt munkakörben látta el a gyámügyi igazgatással, a gyermek-és ifjúságvédelemmel, a földügyi, növényvédelmi, állategészségügyi, kereskedelmi, honvédelmi, polgári védelemmel és a tűzrendészettel kapcsolatos feladatokat, továbbá az érvényes önkormányzati rendeletek és határozatok nyilvántartását vezette. Szerteágazó, sokrétű, mindenre kiterjedő feladatok sokasága, amelyek naprakészséget, precizitást, szakértelmet és a törvényesség betartását igényelték. De a mindezeknek való megfelelés még nem tette volna munkáját pótolhatatlanná és feledhetetlenné. A szakismereteket és a jártasságot felül tudta múlni emberségével, elkötelezettségével, empátiájával, igazságosságával. Azzal az "Erzsike néni" mentalitással, amely által bármikor bárki megkereshette akár a munkakörén túltekintő problémákkal is. Nem volt rest utána járni, időt és energiát áldozni rá, hogy segítsen az embereken.

Munkájának elismeréseként 1979-ben a "Kiváló dolgozó" kitüntetést vehette át, majd 2005-ben a "Szabolcs-Szatmár-Bereg megye közigazgatásáért díj"-ban részesült.

Erzsike néni ugyan elhagyta a hosszú éveig napjait kitöltő életterét, de az emberekkel való kapcsolattartása töretlen. A belőle áradó segítségre törekvés szándéka ma is kapujába csalja a problémákkal küzdő egykori ügyfeleket.

Kívánjuk, hogy erejét és emberi prioritásait nem veszítve egészségnek örvendőve tölthesse családja körében megérdemelten nyugdíjas éveit, s megtapasztalhassa Victor Hugo szavainak igazságát :

Érdemes " úgy élni, hogy ne vegyék észre ott ahol vagy, de nagyon hiányozzál onnan, ahonnan elmentél."

G.T.Zs.

Óvodai hírek

- Február hónapban mindkét óvodában farsangi mulatságot rendeztünk. Már hagyománnyá vált, hogy ezt a napot a szülőkkel együtt töltjük. A gyermekek egy kis hangulatkelto műsorral lépnek fel, és bemutatják jelmezeiket. Egy kedves nagymama farsangi fánkkal lepelt meg bennünket, a gyerekek nagy öröme.

- A kis és középső csoportban május elején megtartottuk az anyák napi ünnepséget, amely a kicsiknek egyben évszáró is. Erre a napra a gyerekek nagy szeretettel, sok munkával készültek, hogy örömet szerezzenek a szüleiknek, nagyszüleiknek. Színvonalas műsorokat mutattunk be, amely tükrözi az óvó nénik odaadó munkáját. Az óvónők hagyomány szerint saját készítésű ajándékkal kedveskedtek az anyukáknak a gyerekekkel közösen.

- Mindkét nagycsoportban június elején búcsúztak el a nagycsoportos gyerekek. Erre a napra nagy izgalommal készültek mind az óvó nénik, mind a gyerekek. Színes műsort adtak elő a vendégeknek. Az ünnepséget egy kis vendéglátással zárták be. Sikeres iskolás éveket kívánunk az elbballagott gyermekeknek.

- Június második hetében az óvodák kirándulást szerveztek a nyíregyházi Vadasparkba. Nagy volt az érdeklődés, hiszen mindkét óvodából tele busszal indultunk. Ez a nap nagyon jó hangulatban, kellemesen telt el, ezzel is mélyítve a család és az óvoda kapcsolatát. A kirándulásunk első úti célja a Falumúzeum volt, ahol a gyerekek megismerkedhettek a régmúlt emlékeivel. Majd a Vadasparkban töltöttük el a nap további részét, ahol a sok látnivaló mellett játékokra is lehetőség nyílt.

Kellemesen elfáradva indultunk délután haza.

- Szeptembertől új feladatok várnak ránk. Az elmúlt tanévben négy óvodapedagógus továbbképzésen vett részt, amelyen a kompetencia alapú óvodai program csomaggal ismerkedtünk meg. Ebből kifolyólag ezt a programot ebben a tanévben be kell vezetnünk a mindennapi munkánkban, amely nagy kihívás számunkra.

K. Gyné

Hívogat az iskola....

Ballagó óvodásaink

I.számú Mese kert Óvoda

Óvónők: Eszterhai Imréné, Gonda Lászlóné

Dajka néni: Földesi Béláné

Csáki András
Danó Anabella
Danó Katalin
Herczku Dániel
Kondisz Nikolett
Lakatos Anita

Lakatos József
Legény Szabolcs
Mátócsi Orsolya
Orgován Norbert
Pongó Krisztofer
Szakszon Bence
Szántó Míra Anna
Szmétella Zoltán
Tóth Ádám
Tóth Dániel
Varga Albert

II. számú Mese kert Óvoda

Óvónők: Kaibás Ferencné, Medvéné Gyuricska Krisztina

Dajka néni: Rinkács Endréné

Áncsán Kristóf
Baksa Zsolt
Ésik Bianka
Fazekas Viktória
Kutasi Ferenc
Lakatos Éva
Lakatos Sándor
Lakatos Zsanett
Rinkács Tamás
Sesztina György
Soltész Andor
Varga Dávid

Sport

A "Tornyospálcai Tsz.Se." tevékenységéről

Örömmel értesítem önöket, hogy a Tornyospálcai Tsz. Se. sikeresen zárta a 2006/2007-es futbalszezont: 12 csapatból az 5. helyen végeztünk. A csapat hazai tétmérkőzésen 2006. január hónaptól nem talált legyőzőre. Ezzel a teljesítménnyel kivívtuk a Megyei Labdarúgó Szövetség Megyei III. Osztály Kisvárdai Csoport vezetőjének elismerését.

A futball csapat benevezett a 2007/2008-as szezonra is. Sajnos vittek el tőlünk játékosokat, ellenben nekünk is sikerült szert tennünk három futballistára.

A csapat előirányzott költségvetése 2007. évre 800.000 ezer Ft-volt. Ebből az összegből 2007. 08.08-ig felhasználásra került 716.000 Ft.

2007. március 15-én új mezgarnitúrát kaptunk Dr. Legény Zsolt jóvoltából. A mez bordópiros-méregzöld színű. A régi sportszerető lakosok tudják, hogy ez a színösszeállítás volt a 70-80-as években a csapat színe.

Bízom abban, hogy a fenti kis beszámoló alapján még többen fogják hazai- és idegenbeli mérkőzéseinket látogatni.

Barati János

Szemelgetés a "Szabolcs vezér" Általános Iskola történéseiből

- **Rendhagyó nevelési értekezlet**en vettek részt a Faluház vadásztermében az ÁMK nevelői. Dr. Kiss Ferenc, a Nyíregyházi Főiskola környezettudományi Tanszékének tanára zenei és képi aláfestéssel kísért előadásában a versek és a környezeti nevelés szerepéről szólt. A lenyűgöző előadás mind tartalmi mondanivalójával, mind a bemutató módszerbeli újdonságával igazi felüdülést jelentett a mindennapok rohanásában.

- XI. alkalommal rendezte meg a **Meseíró-mesemondó versenyt** a "Szabolcs vezér" Általános Iskola. 150 pályamunkából 90-et hívott be a zsűri. A visszatérő iskolákon kívül Borsod és Vas megyéből is érkeztek versenyzők. A zsűri elnöki tisztjét dr. Jenei Teréz, a Nyíregyházi Főiskola Tanítóképzőjének intézetvezetője látta el. A munkát a jól megérdemelt lazítás követte- finom falatok fogyasztása közben-, majd minden résztvevő értékes ajándékkönyvvel és oklevéllel térhetett haza. A 11 év alatt több mint 1000 mese született.

- **Március 15-éről** a már megszokott módon, ünnepélyes keretek között

emlékeztek meg az iskola nevelői és tanulói. Az ünnepi műsort követően az 1848-as emlékműnél helyezték el az osztályok képviselői a megemlékezés koszorúit.

- Az iskola diákjai osztályonként egy-egy juharfát ültettek el a Faluház parkjában az **"Ültess fát utódjaidnak"** akció keretében. Az osztályuk saját maguk foglalkozni a facsemetékről, figyelemmel kísérve fejlődésüket.

- Az iskola végzős diákjai a Diákönkormányzat segítségével kiváló hangulatot teremtettek és a programok bőségét kínálva pezsdítették fel az áprilisi **Diáknapot**. A hangyabolyhoz hasonló iskolaudvaron a hangulat a tetőfokára hágott A diákok példás fegyelmről tettek tanúbizonyosságot, hiszen a furcsa nap kínálta virgonckodás lehetőségét nem túlozták el.

- **Versenyző diákok röptették magasba sárkányait** Agárdy Sándor ÁMK igazgató felhívására a tavaszi égbolton. A színekavalkád látványát csak az örömtől ragyogó gyermekarcok tudták felülmúlni. A jégkrém-jutalom ígérete

Megújult az Újfalusi út

Az Újfalusi út belterületi szakaszára - az önállóan készített pályázati anyaggal - több, mint 4,5 millió forintot nyert az Önkormányzat, melyhez az önkormányzati önrészt hozzáadva készült el az útburkolat felújítása. gázfogadó állomásig. Mielőtt néhányan kérdőre vonnának, hogy miért nem lakó utakat építünk, el kell mondani, hogy csak meglévő szilárd burkolatú út javítására volt lehetőség a pályázatban, új építésére nem. Az út további szakaszát az érintett gazdák összefogásával s anyagi hozzájárulásával szeretnénk kikátyúzni a Jéki-szélig.

L.A.

lelkessé tette a barátságos küzdelmet.

- Az ÁMK. "Szabolcs vezér" Általános Iskola tanulóinak tanulmányi átlaga a 2006-2007-es tanévben 3,6 volt.

- **A "Szabolcs vezér" Általános Iskolában a tanévnyitó 2007. szeptember 3-án 8 órai kezdettel - az első tanítási nappal egybekövetkezőleg megtartva.**

G. T. Sz.

A Pálcai Napló 2007/1. számában megjelenő írások szerzői:

Balogh József, Barati János, Fekete György, id. dr. Fekete Károly, Gécziné Takács Zsuzsa, Gonda János, Hárfás Szilvia, Kovács Dominika, Kovács Miklósné, Kovács Györgyné, Lukácsi Attila, Molnár József, Molnárné Bacskai Ilona, Mőre Gáborné, Sivadó János, Szántó József, Orgoványi Balázsné, Toldi Norbert, Toth Józsefné

Szerkesztő: **Gécziné Takács Zsuzsa**
Felelős kiadó: **Lukácsi Attila**, polgármester

Készült a **DELA Kft.** nyomdájában,
Felelős vezető: **Ujvári Béla**, Tel.: 52/533-183

Ballag már a vén diák....

Énekelte június 16-án 35 végzős diák az iskola udvarán. Nem csak az iskolának, hanem a gondtalan gyermekevének is búcsút intettek ezen a napon, hiszen - néhány kivételtől eltekintve - valamennyien középfokú intézményben folytatják tanulmányaikat.

8 év nem kevés az ember életében. Ennyi időt töltöttek ők el a helyi iskola padjaiban.

Félszeg kigyerekként megtanultak írni, olvasni, majd később különböző tudományterületek alapjaival ismerkedtek. Sok közös játék, kirándulás került immár az emlékek közé.

Búcsúzóul egy idézet: **"Úgy élj a mában, hogy a későbbiekben megbánás nélkül gondolhass a múltra!"**

Sok sikert további tanulmányaifotokhoz. Legyetek nagyon boldog emberek!

M.B.I.

